

Стоян Пасев: Ликвидирането на свлачищата е ключ към целогодишен туризъм и солидни инвестиции по Северното Черноморие

13.12.2017 09:33; 24 часа онлайн 980; 0;

 Tweet

 Сподели

 G+

Предлагаме държавата да създаде агенция „Управление на крайбрежните зони“, за да се стопанисва бреговата ивица от едно ведомство и то да кандидатства за пари по европрограми, казва областният управител на Варненска област.

Даниела Георгиева

На 14 декември областният управител на Варна Стоян Пасев ще е символичен домакин на международна конференция по проект „Устойчивост на крайбрежната система“. Експерти от Италия, Испания и Германия ще споделят опита си в ликвидирането на

свлачищата и ефективното управление на крайбрежните територии. Морската столица бе избрана за домакин на горещата дискусия вместо Каталуния, в която политическата обстановка ескалира в последните месеци.

- Г-н Пасев, неравната битка със свлачищата по Северното Черноморие се превръща в запазена марка на вашата дейност като областен управител. По тази тема през годините мнозина експерти са се произнасяли, но сякаш липсва постоянство в търсенето на решения. Проблемът, макар и доста сериозен, все си остава нерешим. Или поне нерешен. Защо?

- Доста сериозен е много меко казано. Проблемът със свлачищата в нашия регион не търпи отлагане. Особено ако наистина искаме Северното Черноморие да се развива така, както му отива - като желана и модерна туристическа дестинация, като привлекателно място за инвестиции. Мен в непостоянство никой не би могъл да ме обвини, защото под мое ръководство областната администрация на Варна кандидатства по всеки проект, в който се съдържа понятието брегоукрепване и ефективно управление на крайбрежни зони. Към момента сме депозирали документи по 47 проекта.

С целия ми екип работим здраво в тази посока, защото изцяло във възможностите на областните администрации е по тези проекти да осигурим на общините, засегнати от свлачищата, финансиране за проектиране на укрепителните дейности. Именно това е нашата цел.

- Как изглежда в числа проблемът със свлачищата във Варна и областта?

- По последни данни 37 166,90 дка от областта са засегнати от различни по интензивност свлачищни процеси. Най-голямата част от тези проблемни зони е на територията на община Варна – 32 427, 105 дка. Тежко е положението и в община Аксаково с повече от 3000 дка активни свлачищни зони. Практически от 12 общини в областта само в четири – Девня, Белослав, Вълчи дол и Ветрино, няма свлачища, навсякъде другаде проблемът е огромен.

- Липсващите пари за брегоукрепване ли са най-сериозният проблем пред изливането от капана „свлачища“?

- До голяма степен да. Няма община, по чиито финансови възможности да е справянето с проблема със свлачищата със собствени средства. Във Варненска област има 153 активни свлачища – в това число са не само онези, които изискват брегоукрепване край Черно море, а и територии край язовири и реки. Ясно е и за непрофесионалистите, че наличието на вода е предпоставка за движение на земните маси. Като добавим към това и липсата на канализация в големи части от общините на областта, проблемът наистина придобива респектиращи измерения. Във и край Варна има **четири големи свлачища** Алея Първа, Трифон Зарезан, Галата и Кипарис, с. Кранево. Алея Първа, знаете, е градският плаж на Варна – това е най-атрактивната и най-натоварената зона за крайморска рекреация във Варна. Концесионерът успя да реализира укрепване на 700 м от свлачището на стойност 20 млн. лева. Остават обаче още 1,2 км за довършване, за които са нужни още 30 млн. лева. Добрата новина е, че имаме извършени предпроектни проучвания и обещано финансиране за проектиране. Искрено се надявам парите да дойдат, ако не от излишъка в бюджет 2017, то да са целеви от бюджета за 2018 г.

Свлачище „Трифон Зарезан“ е с готов проект от 2012 г., остойностени са укрепителните дейности за изграждане на мост на основа бити пилоти до здрава почва на дълбочина 30-40 метра. Проблемът обаче е, че собственици на частни парцели, през които е неизбежно преминаване по време на изграждането на укрепителното съоръжение, искат баснословни суми за обезщетение, които никой не може да си позволи. Хубавото е, че „Геозащита“ отчита липсваща дейност на свлачището там. Аз лично залагам много на успокояването на територията в този район след изграждането на пречиствателната станция за отпадни води в курорта Златни пясъци. Публична тайна е, че 90 на сто от свлачищата са в резултат на липсваща канализация и обслужване от септични ями. Този е **основният провокатор** на свлачищна дейност и в друг невралгичен район на Варна – кв. Галата. Затова съм много доволен, че кметската администрация преди всеки голям пътен ремонт вече подменя или изгражда водопроводна и канализационна мрежа. Това е истинският начин за борба със свлачищата. За пример ще ви дам Балчик. Този град потъваше с по 8 милиметра всяка година, допреди изграждането на пълния му воден цикъл. След изграждането на канализационната и водопроводната мрежа потъване няма.

- Най-рисково в последните години е свлачище „Кипарис“. То е работещо - вижда се и с просто око, а това е връзката на Варна с курорта Албена. Има ли решение за там?

- „Кипарис“ е документирано като активно свлачище още през 1974 г. При него отново сме изправени пред компрометирана водопроводна мрежа и тежки отчуждителни процедури. Само проектирането по него е изчислено на 200 млн. лева. А това е изключително натоварен път, който обслужва и трафика между Румъния и Турция. Доволен съм, че успяхме да спрем движението на тежки камиони там, което поуспокои ситуацията, но решението на проблема не търпи отлагане. А това може да стане само с много сериозни средства. Тук се сблъскваме и с друг сериозен проблем - свлачището е на територията на две общини и две области.

- Какъв е изходът, като се имат предвид бюджетните невъзможности на общините и на държавата?

- Изходът са европейските програми. Затова ние играем по т.нар. меки мерки – за средства за проектиране, за да имаме достъп до същинските фондове за брегоукрепване. В Европа има пари за управление на крайбрежните зони, а в страните от ЕС проблемът „свлачища“ отдавна е решен и не съществува. Това ни дава шанс да се преборим за финансиране на реално брегоукрепване. Румъния успя да спечели 600 млн. евро от плана „Юнкер“ за едно от най-големите си свлачища, няма причина ние да не успеем.

- Имате ли готовност да се преборим за тези пари наистина?

- Нямаме непреодолими пречки за това. С помощта на партньорите ни от страните, в които вече са си решили проблема със свлачищата като Испания, Италия и Германия (от проекта „Устойчивост на крайбрежната система“), се запознаваме с работещите модели и решения. Заедно с Асоциацията на българските черноморски общини вече сме задвижили и процедурата по създаване на изпълнителна агенция „Управление на крайбрежните зони“ – предложението ни вече е в парламентарната комисия по регионално развитие и благоустройство. Такава институция, по модела на Румъния, ни е нужна, за да можем да бъдем бенефициент по европрограмите, тъй като в момента бреговата ивица се стопанисва и управлява от много ведомства и няма как да се кандидатства за сериозното финансиране, което е нужно за трайното решаване на проблемите със свлачищата по Северното Черноморие. Истината е, че ликвидирането на свлачищата е ключът към налагането на Северното Черноморие като дестинация за извънсезонен, целогодишен, туризъм.